

Leiderdorp, 12 augustus 2015

Tweede Kamer
T.a.v. mevrouw W.J.H. Lodders, VVD-fractie

ZPA

Zijlmans Pensioenadvies & Actuarieel

Zijlmans Pensioenadvies & Actuarieel B.V.
Postbus 19 2350 AA Leiderdorp

Telefoon: 071 - 589 87 26

Telefax: 071 - 589 87 36

Mobiel: 06 - 543 87 187

E-mail: info@zpabv.com

Website: www.zpabv.com

Consultatie wetsvoorstel 'Wet uitbetaling pensioen in pensioeneenheden'.

Geachte mevrouw Lodders,

Hierbij een korte en bondige reactie op uw bovengenoemde wetsvoorstel met enkele aandachtspunten van mijn kant.

Allereerst lof voor de poging om een eerste stap te maken in verdere flexibilisering van het NL-pensioenstelsel en dan met name bij de premie- en kapitaalovereenkomsten. Het is inderdaad ridicuul dat de hoogte van een aan te kopen pensioen op de pensioendatum gelijk vast staat voor de rest van je leven. En daardoor kunnen er grote verschillen ontstaan tussen collega's die bijvoorbeeld 2 maanden na elkaar met pensioen gaan. Van de andere kant, deze levenslange vastheid geldt natuurlijk ook voor de pensioenen die uit een uitkeringsovereenkomst voortvloeien. En in beide gevallen geldt dat de deelnemer zelf geen invloed heeft gehad op de keuze voor een uitkeringsovereenkomst (zonder flexibiliteit) en premie- of kapitaalovereenkomst (met voorgestelde flexibiliteit), die keuze is immers voor hem gemaakt door de sociale partners. 'Zij weten wat goed is voor de werknemers!'

Keuzevrijheid voor iedereen

Dit brengt mij gelijk bij het **eerste aandachtspunt**: biedt de keuze voor een pensioen in pensioeneenheden vanaf de pensioendatum aan aan iedereen, ongeacht het soort pensioenovereenkomst dat daar aan ten grondslag ligt.

Aanvullende toelichting: bij pensioenfondsen zou dit niet op problemen moeten stuiten aangezien daar al een grote mate van solidariteit geldt in de beleggingen. Immers het pensioenfonds heeft geen aparte beleggingspotjes voor actieven en slapers enerzijds en gepensioneerden anderzijds, noch voor jonge deelnemer of oudere (gewezen) deelnemers. Kortom, het systeem van pensioeneenheden vindt daar eigenlijk al plaats na pensioeningang.

U stelt voor om de keuze voor pensioeneenheden ook al tijdens de opbouw van het pensioenkapitaal te kunnen maken maar eigenlijk is dat niet nodig. De deelnemer heeft nu al de mogelijkheid om te kiezen voor bepaalde life-cycle-beleggingen en dat zou dan moeten worden uitgebreid met een life-cycle-product dat rekening houdt met een doorlopend beleggingsrisico. Maar ook dan moet de deelnemer nog de mogelijkheid kunnen hebben om op het laatste moment, dus bij aanwending van het pensioenkapitaal voor aankoop het pensioen, alsnog te kunnen kiezen voor een volledige aankoop in euro-pensioenen, of toch maar in pensioeneenheden.

Mijn **tweede aandachtspunt** derhalve: keuze voor aankoop van pensioeneenheden hoeft pas definitief gemaakt te worden bij pensioeningang. Maar een eenmaal gemaakte keuze op dat moment is definitief voor de rest van de uitkeringsperiode.

Aansluitend is mijn **derde aandachtspunt**: de keuze voor aankoop van euro-pensioenen is vrij voor iedereen bij pensioeningang, ook als er tot dat moment risicovol belegd is, speculerend op aankoop van pensioeneenheden.

Bescherming van de deelnemer

U geeft aan dat de gepensioneerde thans al een gegarandeerd basispensioen heeft namelijk de AOW. Echter deze AOW ligt op het bestaansminimum en de verwachting is dat in de toekomst de gemiddelde hoogte van de AOW zal dalen aangezien er steeds meer mensen zullen zijn die geen volledige AOW hebben opgebouwd, denk daarbij o.a. aan de mensen die op latere leeftijd als asielzoeker in NL zijn komen wonen.

Mijn **vierde aandachtspunt** is dan ook om te overwegen de vrijheid voor aankoop van pensioeneenheden te beperken zodanig dat de gepensioneerde deelnemer met zijn pensioeninkomen in ieder geval 'ruim' (nog nader vast te stellen) boven het bestaansminimum zal blijven. Controle is gemakkelijk als er in de toekomst één gezamenlijk uitbetalingsloket zal komen voor pensioenen bij pensioenfondsen en verzekeraars (waarom immers allemaal apart de bruto-netto berekening maken met de kans dat de gepensioneerde een naheffing krijgt, positief of negatief!).

Hoog-laag-begrenzing

Het is mogelijk om bij pensioeningang er voor te kiezen dat de eerste jaren een hogere uitkering wordt genoten dan de jaren daarna. Hier is wel de fiscale beperking aan gekoppeld dat de laagste uitkering nooit minder mag zijn dan 75% van de hoogste uitkering. U heeft al voorgesteld om de 100%-toets (AOW en pensioen mogen niet meer bedragen dan 100% van het laatstgenoten salaris) te laten vervallen bij aankoop in pensioeneenheden.

Mijn **vijfde aandachtspunt** is om te overwegen de 75%-hoog-laag-toets alleen toe te passen op het moment van ingang van het pensioen, dus in pensioeneenheden. Vervolgens zou de 75%-hoog-laag-toets niet meer moeten worden toegepast gezien de onzekerheid van de eurowaarde van de resterende pensioeneenheden.

Achtergrond

Ik ben sinds 1980 werkzaam in de collectieve pensioenwereld en sinds 1995 actuaaris, gespecialiseerd in advisering aan ondernemingen en vakbonden over hun pensioenbeleid (dus geen verzekeringsproducten). Daarnaast ben ik adviserend en certificerend actuaaris voor pensioenfondsen en geef ik met grote regelmatig opleidingen en trainingen binnen de pensioensector.

De laatste jaren ben ik ook regelmatig spreker op congressen in Azië om daar het NL-pensioenstelsel uit te leggen met alle voor- en nadelen die er aan kleven. Dit geeft ook mijzelf een bredere kijk op pensioenen in de wereld.

Mocht u nog een verdere toelichting wensen dan verneem ik dat graag.
Succes met uw wetsvoorstel!

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Léon Zijlmans', written in a cursive style.

Léon Zijlmans AAG
Zijlmans Pensioenadvies & Actuarieat B.V.